

området, til kulturelle tidsskrifter, klassikere, forfatteruddannelser, oversættelse, dansk litteraturinformation m.v., må man konstatere, at de hver for sig fungerer solidt og effektivt i de regier, de nu administreres i.«

Hovedingrediensen i forslaget er et centralt litterært råd, der skal udpeges af ministeren alene. På baggrund af, at ministeren er begejstret tilhænger af armslængdeprincippet, kan man undre sig over, at ministeren ikke har været mere lydhør over for den massive kritik, der har lydt. Hvor er f.eks. de mekanismer, der skal sikre mod politisering af støtten? Ministeren skal godkende rådets aktiviteter, sikre mod sekterisme og et lukket litterært miljø. Finder ministeren det ikke demokratisk betænkeligt, at et lille autonomt råd så at sige får hånds- og halsret over en stor del af de offentlige bevillinger med relation til litteraturen? Lovforslaget efterlader en frygt for statsligt formynderi på litteraturområdet og for institutionalisering af bestemte smagsretninger.

Med hensyn til lovens virkeområde er det overordentlig betænkeligt, at kulturessayistik er omfattet af begrebet almenkulturel faglitteratur. Nu slås ladeporten for alvor op. I bemærkningerne erkendes det, at afgrænsningen kan være vanskelig, og man henholder sig til et meget løst kriterium, nemlig et litterært kvalitetsbegreb, og så spilles bolden ellers videre til Litteraturrådet. Her er der sandelig mulighed for at skabe lager-successer og for, at et lille, videnskabeligt litterært miljø kan udøve subjektive skøn.

Det helt centrale behov i dansk kulturpolitik er sikring af den seriøse, skabende kunst. Når ministeren med dette lovforslag bruger af de midler på finansloven, der er beregnet til kunstnerstøtte, ville det nok have været rimeligere og nok også klogere med et bredere sigte, eventuelt kombineret med den succesrige norske ordning med en subsidieret statslig fordobling af forfatterens royalty for bøger i mindre oplag.

Den allerbedste sikring af den lodige litteratur er imidlertid en solid efterspørgsel fra borgerne, som gennem deres skolegang er blevet habile læsere og har fået åbnet øjnene for de værdier, der er at hente i god litteratur. En opprioritering af læseundervisningen forbundet med indføring og fordybelse i den danske litteratur fremmer dansk sprog og dansk litteratur langt mere effektivt end etablering af et administrativt og magtfuldt ministerudpeget råd.

Venstre kan ikke støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Det er naturligvis skuffende at notere sig, at fru Ester Larsen næsten udelukkende henter sin argumentation i udgiverens hørings svar blandt det meget omfattende høringsvarmateriale, vi har modtaget.

Men det, der egentlig bringer mig herop, er spørgsmålet, om vi enten her i dag eller i forbindelse med udvalgsarbejdet kan forvente en tilslutning fra Venstres side til en mere subsidiariseret støtte til royalty for de svage – og jeg citerer så ordret, jeg kunne nå at skrive det ned. Hvis det er rigtigt, må jeg sige, at så viser det sig ikke en imødekommehed over for lovforslaget, som det foreligger nu, men en imødekommehed over for en ikke uvæsentlig del af den oprindelige pixibetænkning.

Jeg må skyndsomst sige, at så er vi altså fremme ved et udgiftsniveau, som ligger over det, som jeg antydede jeg har en fornemmelse af at man vil anvende fra starten på dette område. Men det synes jeg er meget interessant, for så bliver der jo peget på en anden og dyrere model.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg synes ikke, det er underligt at lytte til Den Danske Forlæggerforenings bidrag til denne diskussion, al den stund de danske forlæggere har æren for, at vi har et så rigt udbud af bogtitler her i landet. Når vi sammenligner os med andre landes antal af udgivelser pr. indbygger, står vi meget stærkt.

Jeg har været interesseret i – og det vil jeg vende tilbage til under udvalgsarbejdet – at få en vurdering af den norske model. Men jeg står fuldstændig uforstående over for hr. Qvist Jørgensens påstand om, at den vil blive enormt dyr. Når vi overhovedet ikke er begyndt at diskutere beløbsgrænser, kan man da ikke pege på en model og fastslå, at den er dyr. Den bliver jo givet fald ikke dyrere end størrelsen af den bevilling, man afsætter til den.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

»Giv kejseren, hvad kejserens er ...« siges det i en eller anden sammenhæng, og jeg vil da ikke afvise, at man skal rose forlæggerne, bestemt ikke. Men at tillægge forlæggerne – og stort set kun dem – et højt litterært stade og høj kvalitet er vistnok at rette skytset den forkerte vej. De kvaliteter må efter min opfattelse – og jeg tror